

SKATTENYTT

OFFICIELLT ORGAN FÖR TAXERINGSNÄMNSORDFÖRANDENAS RIKSFÖRBUND

NR 1-2 1976

Nyheter i skattelagstiftningen vid 1976 års taxering

Av f d skattedirektören Christer Jarenius¹

I det följande lämnas en kortfattad redogörelse för nyheter såvitt avser den direkta beskattningen, vilka skall tillämpas första gången vid 1976 års taxering. I anslutning till redogörelserna för de olika nyheterna anges uppgift om tillämpliga författningar, nummer på propositioner och utskottsbetänkanden samt hänvisning till aktuella artiklar i denna tidskrift.

Kungahusets skatteförmåner

SFS 1974: 313 och 314 (Prop 1974: 98, SkU 38)

Kungahusets medlemmar åtnjuter sedan gammalt frihet från skatt för anslag som staten anvisat, för inkomst av kapital och för förmögenhet. I proposition 1974: 98 föreslås att dessa skatteförmåner avskaffas utom i fråga om det statliga anslaget till hovhållningen. Riksdagen har antagit förslaget, vilket medfört ändringar i 6 § 1 mom. andra stycket lagen om statlig förmögenhetsskatt, 7 § lagen om statlig inkomstskatt samt 54 § b) kommunalskattelagen. Ändringarna trädde i kraft den 1 januari 1975 och tillämpas första gången vid 1976 års taxering.

1974 års skattepaket

SFS 1974: 769–775 (Prop 1974: 32, SkU 54 och SfU 33)

SN 1974 s 557–562 (Gunnar Björne)

I mars 1974 lämnade 1972 års skatteutredning ett delbetänkande (SOU

¹ Numera direktör i AB Industribyrå, Sveriges Industriförbund.

1974: 20) "Förslag till skatteomläggning m m", vilket låg till grund för Kungl Maj:ts proposition 1974: 132 med förslag om sänkning av inkomstskatten m m. Riksdagen har med viss avvikelse såvitt avser avdragsrätten för sjukförsäkringsavgiften vid 1976 års taxering godkänt propositionen.

Skattepaketet innehåller följande lagändringar, som skall tillämpas första gången vid 1976 års taxering.

Grundavdrag och skatteskalan

Den nuvarande avtrappningen av grundavdraget har slopats. Skattskyldig fysisk person, som varit bosatt här i landet under hela beskattningsåret äger att från såväl den i hemkorts kommunen taxerade inkomsten som den till statlig inkomstskatt taxerade inkomsten åtnjuta grundavdrag med 4.500 kronor. Om den skattskyldige varit bosatt här i landet endast under en del av beskattningsåret, äger han åtnjuta grundavdrag som för varje kalendermånad eller del därav, då han varit bosatt här i landet, utgör en tolfedel av 4.500 kronor.

Vidare har skatteskalan vid den statliga inkomstbeskattningen justerats och fått följande utformning:

"Statlig inkomstskatt utgår för fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser med viss i särskild ordning bestämd procent av nedan angivna grundbelopp.

Grundbeloppet utgör:

när beskattningsbar inkomst icke överstiger 15.000 kronor: 7 procent av den beskattningsbara inkomsten;

när beskattningsbar inkomst överstiger

15.000 men icke	20.000 kr:	1.050 kr för	15.000 kr och 12 % av återstoden
20.000 men icke	25.000 kr:	1.650 kr för	20.000 kr och 17 % av återstoden
25.000 men icke	30.000 kr:	2.500 kr för	25.000 kr och 22 % av återstoden
30.000 men icke	40.000 kr:	3.600 kr för	30.000 kr och 28 % av återstoden
40.000 men icke	45.000 kr:	6.400 kr för	40.000 kr och 33 % av återstoden
45.000 men icke	65.000 kr:	8.050 kr för	45.000 kr och 38 % av återstoden
65.000 men icke	70.000 kr:	15.650 kr för	65.000 kr och 43 % av återstoden
70.000 men icke	100.000 kr:	17.800 kr för	70.000 kr och 48 % av återstoden
100.000 men icke	150.000 kr:	32.200 kr för	100.000 kr och 52 % av återstoden
150.000 kr		kr: 58.200 kr för	150.000 kr och 56 % av återstoden

Ändå att statlig inkomstskatt skall uttagas med mer än 100 procent av grundbeloppet, må likväl icke den å någon del av den beskattningsbara inkomsten belöpande skatten uppgå till högre belopp än som motsvarar 56 procent av denna inkomstdel."

Sjukförsäkringsavgiften

Skattskyldig, som år 1974 har haft inkomst av anställning enligt 3 kap 2 § lagen om allmän försäkring (AFL), får vid 1976 års taxering avdrag med högst 500 kronor. Skattskyldig, som inte har haft inkomst av anställning eller endast har haft inkomst av annat förvärvsarbete enligt nämnda lagrum, får vid 1976 års taxering avdrag med hela den debiterade sjukförsäkringsavgiften. Skulle den skattskyldige ha haft inkomst av såväl anställning som annat förvärvsarbete, får han avdrag för den fasta delen av sjukförsäkringsavgiften och den rörliga avgiftsdel som hänför sig till inkomst av anställning med högst 500 kronor samt för hela den rörliga del av avgiften som avser inkomst av annat förvärvsarbete.

På debetsedeln för slutlig skatt enligt 1975 års taxering har lämnats sådana uppgifter om sjukförsäkringsavgiften för år 1974, att därav framgår hur stor del av avgiften som är avdragsgill vid 1976 års taxering. Det avdragsgilla beloppet anges också i den förtryckta deklarationsblankett, som sänds ut till den skattskyldige. De nya bestämmelserna har föranlett ändring av 46 § 2 mom 3) kommunalskattelagen.

Extra avdrag för folkpensionärer

Folkpensionär med statligt taxerad inkomst på högst 36.000 kronor som enligt hittills gällande regler på grund av storleken av egen eller makes inkomst eller förmögenhet skulle ha fått avdrag för nedsatt skatteförmåga med mindre än 500 kronor eller av nämnda orsaker vägrats avdrag, skall från 1976 års taxering erhålla sådant avdrag med 500 kronor. För gifta pensionärer bedöms rätten till minimiavdrag individuellt. En förutsättning för avdragsrätt är dock alltså att den skattskyldiges inkomst till icke obetydlig del utgjorts av folkpension. I syfte att undvika tröskeleffekter skall avdraget på 500 kronor avtrappas med 20 % av den del av den statligt taxerade inkomsten som överstiger 36.000 kronor. Avdragen är sålunda helt avtrappade, då den taxerade inkomsten uppgår till 38.500 kronor. De nya reglerna har medfört ändring i 50 § 2 mom kommunalskattelagen. Det bör observeras att enligt förslag i proposition 1975: 92, vilket antagits av riksdagen (SFS 1975: 312 och 313) skall vid 1976 års taxering det i 50 § 2 mom andra stycket angivna maximibeloppet 10.000 kronor inte gälla i fråga om avdrag för skattskyldig vars inkomst till icke obetydlig del utgjorts av folkpension.

Särskild skattereduktion

Skattskyldig fysisk person över 16 år, som varit bosatt eller stadigvarande vistats här i landet under någon del av beskattningsåret och som under beskattningsåret haft A-inkomst med minst 4.500 kronor, åtnjuter särskild skattereduk-

tion med 250 kronor, om hans statligt taxerade inkomst inte överstiger 36.000 kronor. Om den skattskyldiges statligt taxerade inkomst överstiger 36.000 kronor men inte 38.500 kronor åtnjuter han särskild skattereduktion med belopp som motsvarar 10 procent av skillnaden mellan 38.500 kronor och den taxerade inkomsten. Folkpensionär, som har rätt till avdrag för nedsatt skatteförmåga enligt 50 § 2 mom fjärde stycket åtnjuter inte särskild skattereduktion.

Vid beräkning av skatt enligt lagen (1970: 172) om begränsning av skatt i vissa fall skall det skattebelopp som nedsatts omräknas som om särskild skattereduktion inte skett. Det förenklade rättelseförfarandet enligt 72 a § taxeringslagen skall tillämpas även på den särskilda skattereduktionen. Bestämmelserna, som skall tillämpas första gången vid 1976 års taxering, har föranlett ändringar i 2 § 2 och 5 mom, 4 § 1 mom samt 70 § uppbördslagen, 4 § lagen om begränsning av skatt i vissa fall samt 68 och 72 a §§ taxeringslagen.

Intäktsschablonen vid villabeskattningen

SFS 1974: 944 (Prop 1974: 150; SkU 56)

SFS 1975: 312 (Prop 1975: 92; SkU 25)

Inkomstberäkningen för en- och tvåfamiljsfastigheter sker enligt en schablonmetod, enligt vilken intäkten beräknas till viss procent av fastighetens taxeringsvärde och avdrag inte medges för andra utgifter än räntekostnader, tomt-rättsavgäld och liknande avgift. Vidare medges extra avdrag med 500 kronor om ägaren är mantalsskriven på villafastigheten. Som intäkt skall redovisas 2 % av den del av taxeringsvärdet, som inte överstiger 150.000 kronor, 4 % av den del, som överstiger 150 men inte 225 000 kronor, och 8 % av den del som överstiger 225 000 kronor.

Proposition 1974:150, som delvis grundar sig på två av boende- och bostadsfinansieringsutredningarna och bostadsskattekommittén framlagda betänkanden (SOU 1974:17 och 18 och SOU 1974:16), syftar bl a till att uppnå ökad utjämning i fråga om boendekostnader för olika besittningsformer samt skapa gynnsammare relationer mellan boendekostnaderna och betalningsförmåga framförallt beträffande de senast producerade lägenheterna. Enligt chefen för bostadsdepartementet bör en sådan utjämning inte åstadkommas genom ändringar i beskattningen utan i första hand genom räntesubventioner i ett nytt bostadsfinansieringssystem. En avveckling av de skatteförmåner som tillkommer dem som bor i egna småhus framstår enligt departementschefen som otänkbar med hänsyn till de effekter som skulle uppträda på fastighetsmarknaden och inom produktionen. Nuvarande förmåner bör behållas för hushåll som bor i egna hem av normal storlek och standard. Emellertid bör enligt departementschefen målet vara att den som väljer att bo i villa som till storlek och standard överstiger den normala också skall betala den faktiska merkostnaden härför. Därför har i propositionen föreslagits att beskattningen av villor med påtaglig överstandard skulle skärpas så att intäkten till den del

taxeringsvärdet överstiger 300.000 kronor beräknas efter 10 %. Riksdagen har godkänt förslaget.

I syfte att mildra verkningarna av de höjda taxeringsvärdena vid 1975 års allmänna fastighetstaxering föreslogs i proposition 1975:92 att gränsen för intäktsberäkning efter 2 % av fastighetens taxeringsvärde skulle höjas till 180 000 kronor och det extra avdraget till 800 kronor. Skatteutskottets majoritet tillströkte förslaget men efter lottdragning i riksdagen segrade en borgerlig reservation, i vilken yrkats höjning av övre gränsen för 2-procentskiktet till 200.000 kronor och för 4-procentskiktet till 250.000 kronor samt av extra avdraget till 1.000 kronor.

De nya bestämmelserna, som skall tillämpas första gången vid 1976 års taxering, har medfört ändringar i 24 § 2 mom och 25 § 3 mom kommunalskattelagen.

Anslutningsavgifter och anläggningsbidrag

SFS 1975: 259 (Prop 1975: 48, SkU 22)

Med anslutningsavgifter resp anläggningsbidrag avses i detta sammanhang främst avgifter för anslutning av fastighet till el-distributionsnät eller till VA- eller fjärrvärmeanläggning samt bidrag till uppförande av sådan anläggning, under förutsättning att anslutningsrätten är knuten till fastigheten och således inte bara är en överenskommelse av personlig art för fastighetsägaren eller den som nyttjar fastigheten. Enligt hittillsvarande praxis medges inte avdrag för anslutningsavgifter eller anläggningsbidrag.

Den skattemässiga behandlingen av anslutningsavgifter och anläggningsbidrag har diskuterats i en inom finansdepartementet i juli 1974 upprättad promemoria (Ds Fi 1974:10) Beskattning av samfälligheter m m. Promemorian ligger delvis till grund för de förslag som i detta hänseende lagts fram i proposition 1975:48. I propositionen föreslås att anslutningsavgifter och anläggningsbidrag skall få avskrivas efter samma metod som gäller för s k byggnadsinventarier. Förslaget har godkänts av riksdagen. De nya reglerna, som skall tillämpas första gången vid 1976 års taxering, har föranlett ändringar och tillägg i punkt 11 av anvisningarna till 22 §, punkt 26 av anvisningarna till 25 § samt punkt 20 av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen.

Vuxenstudiestödet

SFS 1975: 327, 328 och 329 (Prop 1975: 98, SkU 27)

Riksdagen har beträffande vuxenutbildningen infört tre nya bidragsformer, nämligen

- 1) ett skattepliktigt *timstudiestöd* med 18 kronor per timme,
- 2) ett *dagstudiestöd*, som består av ett skattepliktigt inkomstbidrag med 90 kronor per dag och ett icke skattepliktigt internatbidrag samt

- 3) ett särskilt vuxenstudiestöd bestående av dels ett skattepliktigt vuxenstudiebidrag, dels återbetalningspliktiga studiemedel som inte beskattas.

I 19 § kommunalskattelagen har angetts de bidrag som är skattefria. Uppräkningen av skattefria bidrag i denna paragraf har i förtydligande syfte kompletterats med vissa former av studiestöd som redan tidigare ansetts skattefria, trots att detta inte framgått direkt av lagrummet, bl a studiestödet enligt 2–4 kap studiestödslagen (1973: 349), återbetalningspliktiga studiemedel m m. De bidrag vid vuxenutbildningen som skall beskattas har tagits upp i punkt 12 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen.

De nya bidragen enligt studiestödslagen avses i stor utsträckning administreras av de allmänna försäkringskassorna, som bl a kommer att helt svara för utbetalningen. Bestämmelser har därför införts i 37 § 1 mom c) taxeringslagen, enligt vilka försäkringskassorna är skyldiga att lämna kontrolluppgift till ledning för bidragstagarnas taxering.

Ändringarna i studiestödslagen (1973: 349) har också föranlett följdändringar i anvisningarna till 5 § lagen om statlig förmögenhetsskatt. Vid 1976 års taxering medges vid beräkning av skattepliktig förmögenhet avdrag för återbetalningspliktiga studiemedel med det återbetalningsbelopp som har fastställts enligt punkt 11 övergångsbestämmelserna till lagen (1974: 483) om ändring i studiestödslagen.

I 20 § kommunalskattelagen har vidare införts en bestämmelse om att avdrag icke får ske för avgift enligt 8 kap studiestödslagen.

Kostnadsersättning för vård av person i enskilt familjehem

SFS 1974: 867 (Prop 1974: 159, SkU 57)

Ersättning som kommunen ger ut för vård av barn i enskilt familjehem (fosterbarnersättning) utgör skattepliktig inkomst för mottagaren. Kostnaderna för fosterbarnets mat, kläder, bostad m m är avdragsgilla vid inkomstberäkningen. I syfte att underlätta beräkningen av avdraget har RSV meddelat anvisningar och fastställt normalavdrag för kostnaderna. Högre avdrag än normalavdragen kan medges om särskilda omständigheter föreligger. Om ersättning betalas av kommunen för särskilda kostnader utgör denna inte skattepliktig inkomst. Avdrag för dessa kostnader får inte ske.

Fosterbarnutredningen föreslog i sitt betänkande (SOU 1974: 7) ”Barn och ungdomsvård” att fosterbarnersättningen skall delas upp i en skattepliktig arvodesdel och en icke skattepliktig kostnadsersättningsdel. Härigenom skulle bl a den fördelen vinnas att tidsödande processer med komplicerad bevisföring om skäligheten i yrkade kostnadsavdrag kunde undvikas. Trots den schablonisering som skett av kostnadsavdragen genom RSV:s anvisningar har skattevister inte varit ovanliga på detta område. I 32 § 3 mom kommunalskattelagen

har enligt förslag i proposition 1974: 159 införts en bestämmelse av innehåll att kostnadsersättning för vård av person i enskilt familjehem utgör ej skattepliktig intäkt. Det bör observeras att skattefriheten inte har begränsats till att avse endast kostnadsersättningar som utgår för vård i enskilt familjehem i barnavårdslagens mening. Även om denna grupp är den till antalet dominerande finns det andra grupper för vilka en motsvarande lösning har ansetts påkallad. Som exempel nämns i propositionen ersättningar som utgår för personer som placerats i enskilda familjehem med stöd av omsorgslagen (1960: 293). Liksom hittills skall Svenska kommunförbundet efter samråd med RSV utfärda rekommendationer i detta avseende till kommunerna. I propositionen betonas det väsentliga i att kommunerna iakttar de centralt utfärdade rekommendationerna. Det är en uppgift för RSV att kontrollera att kommunerna, när det gäller att bestämma kostnadsersättningsdelen, följer rekommendationerna.

Riksdagen har antagit lagändringen, som trädde i kraft den 1 januari 1975 och skall tillämpas första gången vid 1976 års taxering.

Avdragsrätt för kostnader för arbetskläder

SFS 1975: 332 (Prop 1975: 86, SkU 28)

Skattskyldig, som på grund av sitt arbete har haft särskilda kostnader för arbetskläder har hittills i regel inte kunnat få avdrag för sådana kostnader vid inkomsttaxeringen. Kostnaderna har ansetts utgöra personliga levnadskostnader; för vilka avdrag inte medgavs. I den mån avdrag medgivits har det varit fråga om arbetskläder av mer speciell art, såsom skyddshjälm, skyddsskor eller liknande skyddsutrustning som ansetts vara lika mycket arbetsredskap som arbetskläder. Om arbetsgivare tillhandahåller kläder kostnadsfritt eller lämnar kontanta bidrag för anskaffande eller underhåll av sådana kläder, föreligger skattepliktig förmån. Denna skatteplikt är dock inte generell. Skattefrihet föreligger nämligen för vissa förmåner av mindre värde som utgår i annat än pengar (32 § 3 mom kommunskaattelagen). Enligt anvisningar som RSV har utfärdat är en del förmåner helt skattefria på grund härav. Hit räknas fria överdrags- och skyddskläder. Om arbetsgivaren till nedsatt pris tillhandahåller beklädnad av annat slag än överdrags- och skyddskläder är förmånen härav likaså skattefria om värdet av den inte överstiger 600 kronor för helt år räknat. Däremot föreligger alltid skatteplikt för värdet av helt kostnadsfri beklädnad som inte är överdrags- och skyddskläder.

RSV har i en promemoria den 15 november 1973 lagt fram förslag till viss avdragsrätt vid inkomstbeskattningen för kostnader för arbetskläder m m. Denna promemoria ligger i vissa delar till grund för ett i proposition 1975: 86 framlagt förslag om viss avdragsrätt vid inkomsttaxeringen för kostnader för arbetskläder vid 1976–78 års taxeringar, vilket förslag antagits av riksdagen. Bestämmelserna har intagits i en ny punkt 5 av anvisningarna till 33 § kommunal-skattelagen och innebär i huvudsak följande.

Kostnader för skyddsutrustning och skyddskläder berättigar till avdrag med fulla belopp. Till skyddsutrustning för anställd räknas bl a hjälm, skyddsglasögon, hörselskydd, skodon med stålhätta samt skyddshandskar och skyddsbyxor som är särskilt utformade för att hindra mekaniska skador. Skyddskläderna skall för att vara avdragsgilla ha särskilda skyddsegenskaper som skyddar bäraren mot frätande ämnen, skaderisker i arbetet eller väta, värme och kyla som i huvudsak beror på arbetsplatsens belägenhet och inte på klimatförhållanden. Tillhandahåller arbetsgivaren utrustning av förevarande slag skall detta värde inte beskattas hos arbetstagaren. I propositionen betonas att med skyddskläder enbart förstås kläder som har särskilda egenskaper av nyss nämnt slag. Hit hör alltså inte vanliga skyddsrockar eller arbetsoveraller. En förutsättning för att avdrag skall medges är naturligtvis att skyddsutrustningen resp skyddskläderna varit nödvändiga för tjänstens fullgörande. Envar skattskyldig skall på sedvanligt sätt ange vilka utgifter av detta slag som han har haft.

De arbetstagare som har haft inte oväsentligt högre kostnader än normalt för övriga arbetskläder, får göra ett schablonavdrag med 300 kronor för år räknat. Avgörande för rätten till schablonavdrag skall vara att arbetets art vållar arbetstagaren påtagliga merkostnader för arbetskläder. De arbetstagare som kommer ifråga för avdragsrätten bör regelmässigt ha tyngre kroppsarbeten med avsevärt större klädslitage än andra yrkesgrupper. Som exempel på grupper som i regel bör medges avdrag nämns i propositionen skogsarbetare, svetsare, fräsare, plåtslagare, anläggningsarbetare och arbetare inom den kemisk-tekniska industrin.

Arbetskläder för åtskilliga yrkesgrupper faller helt utanför den föreslagna lagstiftningen. Hit hör arbetskläder för kontorspersonal och liknande, sjukhuspersonal, butiksanställda, vanliga lagerarbetare och personal inom hotell- och restaurangnäringarna eller inom andra serviceyrken. Gemensamt för dessa grupper är att de arbetskläder som används utgörs av skyddsrockar eller överdragskläder utan speciella egenskaper och att bärarnas arbete inte kan sägas vara sådant att kläderna utsätts för ett onormalt slitage, som medför påtagliga merkostnader.

Det har förutsatts att RSV efter samråd med berörda arbetsmarknadsparter årligen skall fastställa en förteckning över yrkesgrupper som kan anses ha kostnader, vilka berättigar till schablonavdrag. RSV har inför 1976 års taxering fastställt en sådan förteckning. I denna har intagits följande yrkesgrupper:

Fräsare, plåtslagare, skogsarbetare, svetsare, svetstekniker, arbetare i färgverkstad eller motsvarande, arbetare som har direktkontakt med kemikalier eller frätande ämnen samt anläggningsarbetare med särskilt stort klädslitage.

I propositionen framhålls att den allmänna principen alltjämt bör vara den att kostnader för arbetskläder anses vara en icke avdragsgill levnadskostnad. Den nu införda avdragsrätten är ett provisorium under en begränsad tid i avvaktan på en lösning avtalsvägen. En motsvarande ordning finns inte för före-

tagare. Med tanke på de arbetsuppgifter som i regel är aktuella för företagare och den begränsade tiden för avdragsrätten har den inte ansetts ha så stor betydelse för dessa inkomstagare. Inte heller när ett företag eller jordbruk bedrivs i bolagsform och ägaren uppbär lön från bolaget bör avdragsrätt komma ifråga, eftersom man här enligt departementschefen kan utgå från att arbetsgivaren typiskt sett bör svara för kostnaderna.

Fördelning för avskrivningsändamål på byggnader och mark av köpeskilling för bebyggd fastighet – proportioneringsregeln

SFS 1975: 259 och 260 (Prop 1975: 48, SkU 22)

SFS 1975: 1175 (Prop 1975/76: 70, SkU 18)

Annan fastighet

De delvärden som enligt 11 § kommunalskattelagen skall redovisas för fastighet med beskattningsnaturen annan fastighet är markvärde och byggnadsvärde. I byggnadsvärdet ingick tidigare maskinvärde som skulle redovisas separat. Enligt de nya reglerna som skall gälla fr o m 1975 års allmänna fastighetstaxering skall särskilt maskinvärde inte vare sig uppskattas eller redovisas. Detta medför fr o m 1976 års inkomsttaxering vissa konsekvenser i fråga om den s k proportioneringsregeln, d v s regeln om fördelning för avskrivningsändamål på byggnader och mark av köpeskilling för bebyggd fastighet.

Som allmän regel gäller för hyreshus och rörelsefastighet att byggnadsavskrivningen måste ske med utgångspunkt i anskaffningskostnaden. Vid beräkning av anskaffningsvärdet för byggnad gäller att då denna förvärvats tillsammans med marken köpeskillingen skall proportioneras med ledning av taxeringsvärdet. Därvid har hittills gällt att så stor del av fastighetens anskaffningskostnad skall anses belöpa på byggnaden, som det vid fastighetstaxeringen fastställda byggnadsvärdet (minskat med särskilt maskinvärde) utgör av fastighetens hela taxeringsvärde (minskat med särskilt maskinvärde). Till proportioneringsregeln är vissa jämkningsmöjligheter knutna.

I proposition 1975:48 föreslås att värdet av byggnad på annan fastighet i de här aktuella fallen framproportioneras genom att byggnadsvärdet och det totala taxeringsvärdet båda oreducerade ställs i relation till varandra. Förslaget, som antagits av riksdagen, har medfört ändring i punkt 2 a av anvisningarna till 25 § och punkt 7 av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen.

Jordbruksfastighet

Enligt punkt 3 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen har hittills gällt en provisorisk proportioneringsregel för beräkning av underlaget för byggnadsavskrivning på jordbruksfastighet, om byggnaderna inte uppförts av jordägaren utan fastigheten anskaffats med befintligt byggnadsbestånd. Denna

innebär att på byggnaderna skall anses belöpa så stor del av anskaffningskostnaden som 25 % av ett reducerat taxeringsvärde utgör av fastighetens hela taxeringsvärde.

Detta provisorium skall fr o m 1976 års inkomsttaxering ersättas med en proportioneringsregel, som innebär att på byggnaderna skall anses belöpa så stor del av fastighetens anskaffningskostnad som det vid fastighetstaxeringen fastställda byggnadsvärdet minskat med värde på överbyggnad utgör av fastighetens hela taxeringsvärde. Det beräknade värdet av byggnaderna skall jämkas, om den del av anskaffningskostnaden som därvid får anses belöpa på andra tillgångar än dem som ingår i byggnadsvärdet mera avsevärt över- eller understiger värdet av dessa andra tillgångar.

Enligt punkt 2 d) av anvisningarna till 10 § kommunalskattelagen enligt den lydelse som gäller fr o m 1975 års allmänna fastighetstaxering skall värdet av dels varje bostadsbyggnad, som används av ägare eller arrendator för bostadsändamål, dels värdet sammanlagt av ekonomibyggnaderna, dels värdet av överbyggnad d v s värdet av byggnad i den mån den inte är behövlig för jordbruk eller skogsbruk redovisas separat. Enligt 73 § taxeringskungörelsen skall i fastighetslängd fr o m 1976 års taxering redovisas förutom taxeringsvärde, delvärde och delposter såsom nyssnämnda värden på vissa särskilda byggnader samt enligt RSV:s närmare anvisningar grunderna för beslutet och övriga uppgifter om taxeringen. RSV utfärdade inför 1975 års allmänna fastighetstaxering anvisningar i dessa frågor. I enlighet med dessa anvisningar har vid 1975 års taxering angetts separat vad av övervärdet som faller på bostadsbyggnader och ekonomibyggnader, på vissa särskilda byggnadsbestånd m m.

I proposition 1975:48 har föreslagits att proportionering av köpeskilling för jordbruksfastighet får göras enligt eller med tillämpning av de skilda värden för byggnader och byggnadsbestånd som fastställts för fastigheten vid fastighetstaxeringen. Förslaget, som godkänts av riksdagen, har medfört ändring av punkt 3 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen samt 9 § lagen (1972: 742) om ikraftträdande av lagen (1972: 741) om ändring i kommunalskattelagen.

Tidigare kunde inkomst av jordbruksfastighet efter den skattskyldiges eget val ske enligt den s k kontantprincipen eller enligt bokföringsmässiga grunder. Genom riksdagsbeslut år 1972 infördes regler om en allmän successiv övergång till bokföringsmässig redovisning av inkomst av jordbruksfastighet. Den successiva övergången motiverades av det stora antalet kontantredovisande jordbrukare. Samtidigt infördes nya regler för beräkning av inkomst av jordbruksfastighet, vilka trädde i kraft den 1 januari 1973. Äldre bestämmelser äger alltså tillämpning i fråga om jordbrukare som redovisar inkomsten enligt kontantprincipen. Sådana jordbrukare kan tillgodoföra sig avdrag för värdeminskning av byggnader för fastigheter med utgångspunkt i ett schablonvärde

som beräknas med användande av delvärdena vid fastighetstaxeringen. En redaktionell ändring i bestämmelserna som reglerar beräkningen av detta schablonmässiga värde har gjorts med anledning av den nya delvärderedovisningen vid 1975 års allmänna fastighetstaxering. Bestämmelser härom har tagits in i 6 § lagen (1972:742) om ikraftträdande av lagen (1972:741) om ändring av kommunalskattelagen.

Den skattemässiga behandlingen av vissa gruppsjukförsäkringar

SFS 1975: 173 (Prop 1975: 58, SkU 19)

Den skattemässiga behandlingen av arbetstagarnas förmån av kollektivavtalsbunden gruppsjukförsäkring (AGS) reglerades senast av statsmakterna år 1974 genom en ändring av 32 § 3 mom tredje stycket kommunalskattelagen. Bestämmelserna utformades då så att förmån av fri gruppsjukförsäkring är skattefri för arbetstagaren, om den utgår enligt kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer under förutsättning att ersättningen på grund av försäkringen kan utgå med högst de belopp som RSV fastställt för beskattningsåret.

I proposition 1975:58 föreslogs att de gränobelopp för ersättning från AGS, som skulle gälla för skattefrihet för förmånen av fri försäkring fortsättningsvis skulle fastställas av regeringen och inte av RSV. Skälet härtill var att hänsyn måste tas till omständigheter av annat slag än sådana som RSV kunde beakta. På förslag av skatteutskottet beslutade emellertid riksdagen att ifrågavarande försäkringsförmåner fr o m 1976 års taxering skulle undantas från beskattning utan att villkoren härför angavs i författningstexten.

Extra avdraget i inkomstslaget kapital

SFS 1975: 312 (Prop 1975: 92, SkU 25)

Det extra avdraget som medges fysisk person i inkomstslaget kapital under förutsättning att bruttointäkten överstiger avdragsgilla kostnader har utgjort 400 kronor för ensamstående och 800 kronor för makar tillsammans fr o m 1962 års taxering. Riksdagen har antagit ett förslag i proposition 1975:92 att höja det extra avdraget till 800 kronor för ensamstående och 1.600 kronor för makar fr o m 1976 års taxering. De nya reglerna har medfört ändring i 39 § 3 mom kommunalskattelagen.

Aktiefonder

SFS 1974: 994–999 (Prop 1974: 181, SkU 64)

Den 1 januari 1975 trädde en ny *aktiefondslag* (SFS 1974:931) i kraft. Till grund för denna lag ligger proposition 1974:128 och näringsutskottets betänkande 1974:57.

Med aktiefond förstås en huvudsakligen av aktier eller andra värdepapper bestående fond, som uppkommit genom kapitaltillskott från allmänheten och som ägs av dem som tillskjutit kapital. Aktiefond är således en form av kollektiv investering i värdepapper, framförallt aktier och liknande objekt, med syfte bl a att nå god riskfördelning. I detta hänseende företer aktiefond stora likheter med ett sk investmentbolag.

Den civilrättsliga regleringen bygger på uppfattningen att aktiefonderna är värdefulla instrument framförallt för uppsamlade och riskspridning av småspararkapital. Fondförmögenheten måste placeras i värdepapper utgivna av olika från varandra fristående företag och fonden får inte innehå mer än 5 % av aktiekapitalet i samma bolag. För investmentbolagen finns inte några preciserade bestämmelser om riskspridning och spärr mot inflytande genom aktieinnehav. Investmentbolagen har vidare till uppgift – förutom att erbjuda ägarna ett välfördelat värdepappersinnehav – att medverka till och stå risker vid finansiering av strukturrationalisering och rekonstruktioner. Någon motsvarande uppgift har inte aktiefonderna. Aktiefonden är till skillnad från investmentbolaget inte en juridisk person. Andelsägarna i fonden skall företrädas av ett fondbolag, dvs ett aktiebolag som fått tillstånd att utöva aktiefondsverksamhet. För aktiefond skall finnas en sk förvaringsbank. Därmed förstås en bank som förvarar tillgångarna i aktiefond samt mottager inbetalningar och ombesörjer utbetalningar som avser fonden. Dessa skillnader mellan aktiefond och investmentbolag har man ansett motivera att reglerna för inkomstbeskattningen av aktiefonder inte utan vidare anpassas till vad som gäller för investmentbolagen. Vid utformningen av beskattningsreglerna för aktiefondsverksamhet har det istället ansetts vara befogat att utgå från skattebelastningen vid enskilt sparande i motsvarande placeringsobjekt. Denna uppfattning utgör utgångspunkten för de förslag till skatteregler för aktiefonder som lades fram i proposition 1974:181 och som med viss ändring antagits av riksdagen. Till grund för förslagen ligger aktiefondsutredningens betänkande (SOU 1969:16) Lagstiftning om värdepappersfonder mm och om stämpelskatt på värdepapper. Reglerna innebär i huvudsak följande.

Aktiefond särskilt skattesubjekt

Aktiefond utgör vid inkomstbeskattningen särskilt skattesubjekt, trots att den inte är självständig juridisk person i civilrättslig bemärkelse. Bestämmelserna härom har intagits i 5 mom till 53 § kommunalskattelagen och 6 § lagen om statlig inkomstskatt. Några särskilda bestämmelser i fråga om förmögenhetsskatten har inte ansetts behövliga. Även om fonden betraktas som ett skattesubjekt vid inkomsttaxeringen är nämligen enligt 6 § lagen om statlig förmögenhetsskatt andelsägarna och inte fonden skattskyldiga för fondens förmögenhet.

Beskattning av utdelningsinkomster m m

Vid beskattning av aktiefonds utdelningsinkomster tillämpas reglerna för kapitalförvaltande företag. Uppburen utdelning beskattas således som intäkt av kapital och inte som intäkt av rörelse. Vinstutdelning till andelsägarna betraktas som en räntekostnad för fonden och är därför avdragsgill i inkomstslaget kapital.

Avdrag medges för det belopp som fastställs i utdelning för visst räkenskapsår utan hinder av att utdelningen betalas ut till andelsägarna först under nästföljande år. Full avdragsrätt föreligger för utdelat belopp oavsett hur vinstmedlen uppkommit hos fonden. Reglerna härom har tagits in i punkt 3 av anvisningarna till 38 § och i en ny punkt 4 av anvisningarna till 39 § kommunalskattelagen.

Om en aktiefond vidareutdelar den under året uppburna avkastningen på sina värdepapper beskattas avkastningen endast hos andelsägarna. Läger fonden avkastningen till det egna kapitalet, beskattas avkastningen endast hos fonden. Någon dubbelbeskattningseffekt uppstår alltså inte.

Beskattning vid avyttring av aktier

Vinst, som uppkommer vid aktiefonds avyttring av aktier, beskattas enligt realisationsvinstreglerna i enlighet med vad som gäller för andra kapitalförvaltande skattesubjekt.

Skattesats

I fråga om den statliga inkomstbeskattningen är aktiefond enligt 10 § 2 mom lagen om statlig inkomstskatt underkastad samma uttagsprocent som aktiebolag, d v s 40 %.

Beskattning av fondbolaget

Fondbolagets verksamhet har närmast karaktären av service- eller konsult-rörelse. Enligt departementschefens uppfattning bör därför verksamheten betraktas som rörelse men av annat slag än penningrörelse. Fondbolagets rörelseintäkter utgörs i första hand av den ersättning som utgår från aktiefonden. Några särskilda skattebestämmelser för fondbolagen har inte införts.

Beskattningen av andelsägarna

Enligt bestämmelse i 38 § 1 mom kommunalskattelagen skall utdelning på andelar i aktiefonder beskattas som intäkt av kapital. Vinst vid inlösen eller försäljning av fondandelsbevis skall beskattas enligt de regler som gäller för beskattning av realisationsvinst. Någon uttrycklig föreskrift om att inlösen av fondandel i realisationsvinsthänseende är att jämställa med avyttring av fondmedel har inte ansetts behövlig.

Till andelsägarna i samband med upplösning av aktiefond utskiftat belopp är – oavsett om beloppet avser inbetald insats eller fonderade vinstmedel – skattefritt för andelsägaren.

Enligt särskild bestämmelse i 1 § kupongskattelagen skall vad däri sägs om aktie i svenskt aktiebolag gälla även andel i svensk aktiefond.

Övergångsbestämmelser

De nya reglerna om beskattning av aktiefonder har trätt i kraft den 1 januari 1975.

Enligt övergångsbestämmelserna till aktiefondslagen kan tidigare bedriven aktiefondsverksamhet utan hinder av reglerna i den nya lagen bedrivas i oförändrad form till utgången av år 1976. Detta innebär att t ex stiftelseförvaltd aktiefondsverksamhet kan förekomma under åren 1975 och 1976. Vid stiftelseförvaltning har enligt praxis stiftelsen – och inte den eller de olika fonderna – ansetts utgöra skattesubjekt. Denna ordning för beskattning av aktiefondsverksamhet bör enligt departementschefen omedelbart upphöra. Fr o m 1976 års taxering skall därför även äldre aktiefonder – oavsett förvaltningsform – i princip behandlas på samma sätt som aktiefonder som förvaltas av fondbolag. För att undvika retroaktiv verkan av den höjda skattesatsen m m skall dock aktiefond, som år 1976 skall taxeras för ett beskattningsår som påbörjats före den 1 januari 1975, beskattas enligt de äldre reglerna även vid denna taxering. De nya reglerna tillämpas utan undantag vid 1977 års taxering.

Aktiefonds avdrag för belopp, som utdelas till andelsägare, skall som tidigare nämnts anses belöpa på det räkenskapsår till vilket utdelningen hänförs även om beloppet utbetalas till delägarna först året därpå. Utan särskilda övergångsbestämmelser skulle på grund härav aktiefond, som tidigare yrkat avdrag för utdelning enligt kontantprincipen, kunna gå miste om rätten till avdrag för ett års utdelning. I syfte att undvika denna effekt får aktiefond vid taxering för det beskattningsår då de nya reglerna första gången skall tillämpas åtnjuta avdrag för belopp som under beskattningsåret utbetalats i utdelning till andelsägarna på grund av tidigare års verksamhet. Vid denna taxering kan alltså teoretiskt sett avdrag medges både för det löpande beskattningsårets utdelning och för belopp som under beskattningsåret utbetalats på grund av tidigare års vinster. Avdrag på grund av tidigare års verksamhet medges självfallet endast för utdelade belopp för vilka avdrag tidigare inte åtnjutits vid taxeringen.

Om stiftelse eller annan juridisk person i egenskap av förvaltare av aktiefond har taxerats enligt äldre bestämmelser till kommunal inkomstskatt för inkomst av tillgångar som ingått i fonden, är aktiefonden vid tillämpning av de nya bestämmelserna i stället för förvaltaren berättigad till avdrag enligt 4 § 1 mom lagen om statlig inkomstskatt för den kommunalskatt, som belöper på nämnda inkomst.

Om förvaltningen av aktiefondsverksamheten enligt övergångsbestämmelserna till aktiefondslagen övergår till fondbolag, skall någon beskattning inte ske på grund av övergången. Värdepapper, som vid tiden för övergången ingått i den tidigare bedrivna aktiefondsverksamheten, skall anses ha förvärvats i den tidigare bedrivna verksamheten.

Ändring i taxeringslagen

I 22 § 1 mom och 47 § taxeringslagen har tagits in bestämmelser av innebörd att självdeklaration skall lämnas för aktiefond och att denna skyldighet skall fullgöras av det fondbolag eller den förvaringsbank som handhar förvaltningen. Vidare skall enligt bestämmelse i 43 § samma lag uppgift om erhållen utdelning på fondandel lämnas på samma sätt som gäller i fråga om aktieutdelning.

Ändrade beskattningsregler för pensionsförsäkringar m m

SFS 1975: 1348–52 (Prop 1975/76: 31, SkU 20)

SN 1976 s 21–39 (Wahlgren)

Livförsäkringsskattekommittén lämnade i april 1975 delbetänkandet (SOU 1971: 21) Pensionsförsäkring – Avdragsrätt vid inkomstbeskattningen för försäkringspremie och kontoavsättning m m. Delbetänkandet ligger till grund för proposition 1975/76: 31 om ändrade beskattningsregler för pensionsförsäkringar m m. Propositionen har med ändringar i väsentliga hänseenden bl a vad beträffar ikraftträdandebestämmelserna antagits av riksdagen. En utförlig redogörelse om de nya bestämmelserna har av regeringsrådet Göran Wahlgren lämnats i en särskild artikel i detta nummer av tidningen på sid 21, till vilken hänvisas.

Bidrag till forskning och utvecklingsarbete

SFS 1975: 127

Regeringen har i en den 13 mars 1975 utfärdad förordning om avdrag vid inkomsttaxeringen för bidrag till viss forskning eller visst utvecklingsarbete föreskrivit följande.

Som avdragsgill driftkostnad i skattskyldigs rörelse, jordbruk eller skogsbruk skall anses bidrag som den skattskyldige under beskattningsår, för vilket taxering i första instans äger rum under något av åren 1976–1981, för forskning eller utvecklingsarbete lämnar till:

1. Svenska universitet och högskolor samt till dem hörande institutioner och andra organ,
2. Byggstandardiseringsen, glasforskningsinstitutet, grafiska forskningslaboratoriet, institutet för metallforskning, institutet för mikrovågsteknik, institutet för optisk forskning, institutet för verkstadsteknisk forskning, korrisionsin-

stitutet, stiftelsen för svensk betongforskning, svenska forskningsinstitutet för cement och betong vid tekniska högskolan i Stockholm, svenska förpackningsforskningsinstitutet, svenska institutet för konserveringsforskning, svenska silikatforskningsinstitutet, svenska textiltforskningsinstitutet, svenska träforskningsinstitutet, ytkemiska institutet och metallurgiska forskningsstationen i Luleå,

3. Annat svenskt forskningsinstitut i fråga om bidrag till kollektivt forsknings- eller utvecklingsarbete som finansieras enligt avtal med staten,
4. Järnkontoret, i vad avser vid kontoret bedrivit kollektivt forsknings- och utvecklingsarbete som finansieras enligt avtal med staten,
5. Ingenjörsvetenskapsakademien med dess kommissioner och kommittéer, svensk-franska forskningsföreningen eller svensk-japanska stiftelsen för forskning och utveckling,
6. Delegationen för forskning rörande kärnkraftens säkerhets- och miljöfrågor.

Förordningen tillämpas första gången vid 1976 års taxering. Genom förordningen har kungörelsen (1971: 8) om avdrag vid inkomsttaxeringen för bidrag till viss forskning eller visst utvecklingsarbete upphävts. Sistnämnda kungörelse skall dock tillämpas vid 1975 års taxering och vid eftertaxering för år 1975 eller tidigare år.

gälden är 76/75

Särskilt investeringsavdrag och statligt investeringsbidrag för inventarieanskaffning

SFS 1975: 1147 och 1149 (Prop 1975/76: 61, SkU 26)

Särskilt investeringsavdrag

Investeringsavdraget har utformats efter delvis samma principer som gällt för 1964, 1968 och 1971 års förordningar i samma ämne. Det skall utgå med 10 % vid taxeringen till statlig inkomstskatt och avse investeringar som sker under perioden den 15 oktober 1975–den 31 december 1976. Avdraget avser maskiner eller andra döda inventarier avsedda för stadigvarande bruk, vilka har anskaffats under nämnda period och skall beräknas på anskaffningskostnaden. I propositionen (1975/76: 61) påpekas att det vid tillämpningen av 1971 års förordning har uppmärksamats bl a det fall att äldre bytesmaskiner lämnas som dellikvid vid inköp av ny maskin. Det har därvid förekommit att inbytesvärdet på den inbytt maskinen höjts – i vissa fall avsevärt över det verkliga värdet – för att ernå en så hög anskaffningskostnad som möjligt på den nya maskin på vilken investeringsavdrag sedan skall beräknas. Ett sådant förfarande kan inte accepteras. Anskaffningskostnaden skall – på samma sätt som gäller vid beräkning av värdeminskningssavdrag – motsvara den verkliga kost-

naden och således bestämmas med utgångspunkt i det verkliga värdet på inbytesmaskinerna.

I fråga om inventarier, som näringsidkaren tillverkar själv, skall procentsatsen utgå på den del av tillverkningskostnaden som har nedlagts under anskaffningsperioden den 15 oktober 1975–den 31 december 1976.

Avdraget skall göras vid taxering till statlig inkomstskatt för det beskattningsår under vilket inventarierna levererats eller kostnaderna för tillverkningen nedlagts. Avdrag medges inte i de fall skriftligt avtal om leverans har upprättats före den 15 oktober 1975 eller – för inventarier som den skattskyldige tillverkar själv – om tillverkningen har påbörjats före den tidpunkten.

Regeringen kan liksom tidigare medge investeringsavdrag för inventarier som skall levereras efter den 31 december 1976. Vidare får RSV medge att särskilt investeringsavdrag får åtnjutas för anskaffning av begagnade inventarier.

I de tidigare gällande förordningarna om investeringsavdrag fanns en regel om att särskilt investeringsavdrag inte fick åtnjutas för inventarier för vilka investeringsfond för konjunkturutmätning tagits i anspråk enligt beslut av Kungl Maj:t eller arbetsmarknadsstyrelsen. Någon motsvarande regel finns ej i den nu aktuella lagen. Avdrag får sålunda åtnjutas i de fall där nämnda fonder kommer till användning. Det bör observeras att avdraget får åtnjutas högst med belopp som svarar mot skillnaden mellan bruttointäkten och övriga avdrag i förvärvskällan.

En förutsättning för att avdrag skall medges är att den skattskyldige framställer yrkande härom i allmän självdeklaration och företer tillfredsställande utredning om den anskaffningskostnad eller tillverkningskostnad på vilken avdrag skall beräknas. Om taxeringsnämnden höjt nettointäkten av den förvärvskälla i vilken inventarierna anskaffats eller tillverkats, får den skattskyldige i besvär hos länskattevärdet framställa yrkande om sådant avdrag.

Om den skattskyldige för visst beskattningsår erhållit investeringsbidrag får han därefter inte åtnjuta särskilt investeringsavdrag för samma beskattningsår.

Investeringsbidrag

Investeringsbidraget utgör ett komplement till investeringsavdraget som konjunkturpolitiskt instrument. Det utgår till samma kategorier näringsidkare som omfattas av rätten att utnyttja investeringsavdrag och gäller i princip samma slag av investeringar.

Bidraget utgår för det beskattningsår under vilket inventarierna har levererats eller kostnaderna har nedlagts. Det utgör 4 % av anskaffningskostnaden för inventarier som har anskaffats under perioden den 15 oktober 1975–den 31 december 1976. I fråga om inventarier, som näringsidkaren tillverkar själv, beräknas procentsatsen på den del av tillverkningskostnaden som nedlagts under

perioden. Bidraget kan utgå för högst två beskattningsår och får ej överstiga 20.000 kronor för varje beskattningsår.

Investeringsbidrag får inte utgå om näringsidkaren för beskattningsår under nyssnämnda period kunnat helt utnyttja särskilt investeringsavdrag. Det får heller inte utgå, om näringsidkaren för beskattningsåret helt eller delvis åtnjutit sådant avdrag. Bedömningen av frågan om avdraget kunnat utnyttjas eller har åtnjutits får grundas på taxeringsnämndens beslut.

Ansökan om investeringsbidrag skall göras skriftligen och prövas av RSV. Ansökningshandlingen, som skall avges på heder och samvete, skall inges senast en månad efter det taxeringen för beskattningsåret vunnit laga kraft.

I fråga om handelsbolag eller enkelt bolag beräknas investeringsbidrag för bolaget.

Ändringar i exportkreditstödet

SFS 1975: 1150 (Prop 1975/76: 72, SkU 22)

Enligt bestämmelser i lagen (1973: 423) om avdrag vid inkomsttaxeringen avseende kostnad för exportkredit kan regeringen under vissa förutsättningar medge företag, som lämnar kredit för exportleveranser under åren 1973–1976, exportkreditstöd i form av ett särskilt avdrag vid beskattningen. Syftet med lagstiftningen är att kompensera de svenska exportörerna för de ränteförluster som uppstår genom att de tvingas betala en högre ränta för finansieringen av exportkrediten än de erhåller från de utländska beställarna.

Som förutsättning för exportkreditstödet har hittills gällt

att exporten kan anses ha väsentlig betydelse från samhällsekonomisk och samsällsättningspolitisk synpunkt och att det finns anledning anta att konkurrent som exporten har tillgång till utländskt kreditstöd,

att exporten avser kapitalvara, som sålts för användning i det land vartill försäljning skett,

att exportkredit lämnas köparen för mer än hälften av den avtalade köpeskillingen, dock minst två miljoner kronor,

att exportkrediten har en löptid av minst två och högst tio år

samt att finansieringen sker hos bank eller kreditmarknadsinstitut till en ränta som överstiger den som utgår enligt exportkreditavtalet.

Om dessa förutsättningar varit uppfyllda har avdrag medgetts vid taxeringen till statlig och kommunal inkomstskatt med belopp som motsvarar skillnaden mellan refinansieringsräntan och exportkrediträntan, dock högst 2 % av den del av exportkrediten som inte varit återbetald vid beskattningsårets ingång. Ansökan om avdrag skall göras före utgången av den tid inom vilken exportören skall lämna självdeklaration för det beskattningsår då avtalet ingåtts.

I proposition 1975/76: 72, har föreslagits följande ändringar i lagen. Avdrag skall kunna medges när svenskt företag uppträder som underleverantör till utländskt företag, som svarar för den totala leveransen i förhållande till köpare i tredje land. Vidare skall avdrag kunna medges om minst hälften av exportkrediten externfinansierats hos bank eller kapitalmarknadsinstitut. Föreligger synnerliga skäl skall avdrag kunna medges även om mindre än hälften av exportkrediten externfinansierats. På grund av räntehöjningar, har maximibeloppet för avdraget höjts till 4 % av utestående exportkredit. Slutligen kan regeringen om synnerliga skäl föreligger, pröva ansökan om exportkreditstöd även om den kommit in efter utgången av den i lagen angivna tiden.

Förslagen har godkänts av riksdagen. På förslag av skatteutskottet har riksdagen dessutom beslutat att sänka den nedre gränsen för exportkrediten till 1 miljon kronor. Härigenom torde mindre och medelstora företag i betydligt större utsträckning än för närvarande kunna komma i åtnjutande av exportkreditstödet.

De nya reglerna skall tillämpas på exportkreditavtal som ingås under tiden den 1 oktober 1975–den 31 december 1979.

Inskränkt skattskyldighet för företagareförening

SFS 1975: 1146 (Prop 1975/76: 78, SkU 21)

I enlighet med ett i proposition 1975/76: 78 framlagt förslag har riksdagen beslutat att företagareföreningar som erhåller statsbidrag befrias från skattskyldighet för inkomst och förmögenhet med undantag för skyldigheten att erlagga kommunalskatt för inkomst av fastighet. Bestämmelserna härom, vilka skall tillämpas första gången vid 1976 års taxering, har föranlett ett tillägg i 53 § 1 mom d) kommunalskattelagen.

Skogsvårdsavgiften

SFS 1975: 185 (Prop 1975: 56, SkU 23)

I proposition 1975: 56 har föreslagits att det promilletal, med vilket skogsvårdsavgiften skall utgå, skall bestämmas direkt i avgiftsförfattningen och att detta promilletal skall fastställas till 0,9 promille av skogsbruksvärdet. Riksdagen har bifallit förslaget. Ändringen tillämpades första gången vid 1975 års taxering.

Dubbelbeskattningsavtal

Den 14 maj 1975 trädde en förordning (SFS 1975: 134) om ändring i kungörelsen (1937: 1008) om tillämpning av ett mellan Sverige och *Ungern* den 17 juni 1936 ingånget avtal för undvikande av dubbelbeskattnings beträffande direkta skatter i kraft. Förordningen skall tillämpas på inkomst som förvärvats den 1 januari 1974 eller senare.

Nya förordningar om kupongskatt för personer med hemvist i
Föbundsrepubliken Tyskland (SFS 1975: 846)
Liberia (SFS 1975: 848)
Marocko (SFS 1975: 850)
Pakistan (SFS 1975: 852)
Singapore (SFS 1975: 853) samt
Thailand (SFS 1975: 855)

har trätt i kraft den 14 oktober 1975. Tidigare kungörelser härom har därigenom upphävts. De nya förordningarna skall tillämpas beträffande kupongskatt på utdelning som blivit tillgänglig för lyftning fr o m dagen för ikraftträdandet och i förekommande fall beträffande statlig inkomstskatt på sådan utdelning på andel i ekonomisk förening som blivit tillgänglig för lyftning efter utgången av år 1974. Förordningarna har medfört följdändringar i dubbelbeskattningsavtalen med Föbundsrepubliken Tyskland (1975: 847), Liberia (1975: 849), Marocko (1975: 851), Singapore (1975: 854) och Thailand (1975: 856).

NYHET!	<i>Skattenytt</i> Skriftserie nr 6
	INKOMSTBESKATTNINGEN AV VILLAÄGARE av K. G. A. Sandström
	En redogörelse för bestämmelserna om beskattning av inkomst av en- och tvåfamiljsfastigheter.
	Pris kr 30: — inkl. moms
	Rekvireras hos:
	SKATTENYTT Expeditionen Box 5 793 01 Leksand Telefon 0247 - 104 30